

NEWSLETTER

mart 2022.

STIPENDISTICA MJESECA

Fondacija Hastor može se pohvaliti marljivim, ambicioznim i uspješnim stipendistima koji ostvaruju zapažene rezultate na polju obrazovanja i nauke. Dakle, tim Fondacije čine mladi ljudi koji doprinose njenom radu, unapređujući ga svojim znanjem i vještinama. Upravo takve vrijednosti i predanost volonterskom angažmanu u okviru Fondacije Hastor iz mjeseca u mjesec stipendistima donose titulu Stipendiste mjeseca. U nastavku čitajte o stipendistici koja je tu titulu odnijela ovaj mjesec!

Ada Sivac

Svestranost, želja za znanjem i mali, ali značajni koraci nesumnjivo vode ka uspjehu. Još jedan u nizu primjera da ambicija i želja za uspjehom budu, između ostalog, i razlog pozitivnih ishoda je životni put stipendistice Fondacije Hastor Ade Sivac. Naša Ada je ovaj mjesec proglašena stipendisticom mjeseca što je samo naznaka njenog uspjeha i entuzijazma koji ju prate kroz njeno obrazovanje, ali i podsticaj da nastavi nizati uspjehe na svome putu. Ada dolazi iz Sarajeva gdje je završila Srednju zubotehničku školu, a trenutno se nalazi na četvrtoj godini studija na Akademiji likovnih umjetnosti.

Još u osnovnoj školi Ada je pokazala veliko interesovanje za sekciju pružanja prve pomoći. Jednaka ambicija i entuzijazam za dalnjim nadogradnjanjem znanja na ovom polju nastavila se kroz srednju školu i fakultet, što je, na koncu, rezultiralo pobedom na državnom takmičenju 2019. godine. Adina želja za napredovanjem, naravno, nije stagnirala nakon tog uspjeha nego ju je samo ohrabrla da nastavi dalje. Svoja iskustva i znanja o pravilnom pružanju prve pomoći nesebično je dijelila s drugima na mnogim edukacijama, ali i u sklopu pripreme ekipa za buduća takmičenja. Kao bivša mentorica stipendista osnovnoškolaca Fondacije Hastor, Ada je često posvećivala pažnju ovoj temi, zapravo onome što čini njenu srž – pomaganje drugima, što je u suštini osnovna ideja i misija Fondacije Hastor.

Fondacija Hastor mi je pružila pomoć u vidu zaštite, obgrlivši me čvrsto zagrljajem ljubavi. Za mene ona predstavlja veliki faktor motivacije i podrške u životu. To je mjesto koje mi omogućava dodatno sticanje znanja i aktualizaciju svojih potencijala. Iznimno sam zahvalna Fondaciji Hastor na svakoj pruženoj prilici kao i motivaciji i podršci da sve ideje i ambicije koje imamo sprovedemo u djelo.

STIPENDISTICA MJESECA

Pored prve pomoći Ada navodi da su astronomija i umjetnost imale veliki značaj u njenom životu i izgradivanju njene ličnosti. Kao članica Astronomskog društva „Orion“ dobila je priliku bolje izučavati dubine i izgled sjajnih tačaka tamnog pokrivača neba. U navedenom Astronomskom društvu je napredovala pa je isprva bila na volonterskoj poziciji, a kasnije je obnašala ulogu edukatorice i voditeljice škola za djecu „Galileova zvjezdarnica“ i „Da Vinčijev atelje“. S istim Društvom učestvovala je u raznim projektima kao što su „Zvjezdano nebo iznad Starog Grada“, IASC „Potraga za asteroidima“, „Ulična astronomija“ (astronomска posmatranja) i „Škola astronomije za djecu i odrasle“.

Kao STEM edukatorica u „Orionu“, došla je na ideju o realizaciji naučne radionice za stipendiste osnovnoškolce Fondacije Hastor. Učenici su imali priliku posmatrati i izvoditi eksperimente s ciljem usvajanja znanja na zabavan, interesantan i drugačiji način. Ada je istakla da joj je bilo neizmjerno dragو učestrovati u ovoj radionici, dijeliti znanje i radost sa stipendistima.

Zahvaljujući akademskom uspjehu te tome što je najbolja studentica Akademije likovnih umjetnosti na prvoj godini studija, od gradonačelnika Grada Sarajeva uručena joj je diploma i zlatni novčić.

Ada ističe da je to za nju predstavljalo veliki uspjeh kao i motivaciju za daljnji rad. Pored kiparstva bavi se i slikarstvom i grafikom, a prelazak u tim za grafički dizajn Fondacije Hastor našoj Adi je omogućio dalje usavršavanje na ovom polju.

Fondacija Hastor joj od srca želi da nastavi koristiti svoju svestranost, kreativnost i domišljatost u svemu čime se u budućnosti bude bavila te da svima nama temeljna misija bude pomaganje drugima baš kao što je to našoj Adi!

RAM – RUBRIKA AKTIVNIH MLADIH

RAM je, prema definiciji, radna memorija računara. U Bosni i Hercegovini „radna memorija“ su upravo proaktivni i marljivi mlađi ljudi koji su svojim djelovanjem primjer društva koje naša država treba. Kroz ovu rubriku predstaviti ćemo aktivne i mlade stipendiste Fondacije Hastor koji pored volontiranja rade fenomenalne stvari i tako predstavljaju Fondaciju u najboljem svjetlu!

Mladi predstavljaju izuzetno značajnu kategoriju stanovništva i budući su nosioci promjena u društvu. Zato je neophodno posvetiti adekvatnu pažnju njihovim potrebama, stavovima i željama te pružiti podršku razvoju aktivizma mladih. Volontiranje je u središtu izgradnje zajednice, ono promoviše povjerenje i reciproicitet. Ljudi se ohrabruju da budu odgovorni građani i obezbjeduje im se okruženje u kojem mogu naučiti o dužnostima demokratskog uključivanja u život zajednice. Od iznimne je važnosti da mladi što više aktivno učestvuju u bilo kojem obliku aktivizma i na taj način doprinesu donošenju odluka koje su od značaja za njihovu budućnost i poboljšanje njihovog položaja u društvu. U nastavku pročitajte priču o stipendisti Fondacije Hastor koji radi na aktivizmu mladih i poboljšanju lokalne zajednice.

Emin Čekro

Emin Čekro dolazi iz Stoca i prva je godina integrisanog studija na Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Balans za fakultetske obaveze i učenje pronašao je u pisanju i fotografisanju kako prirode tako i životinja te je oba segmenta pretvorio u hobiju. Još prije upisa na fakultet želja za učenjem i sticanjem novih znanja i vještina u radu sa životnjama bila je njegov san.

Taj se san ostvario upisom na Veterinarski fakultet te sam na taj način započeo jedan lijep put u poziv koji ulijeva nadu u bolje sutra.

Kaže kako je neopisiv osjećaj znati da će jednog dana u bijeloj kutiji biti jedan od onih koji spašavaju živote mnogih životinja.

Već od srednjoškolskih dana kroz razne vannastavne aktivnosti uvidio je svoje komunikacijske sposobnosti i vještine kao i aktivistički duh, koji je bio prisutan u raznim aspektima Eminovog djelovanja u lokalnoj zajednici.

Veliku zahvalnost moram iskazati ASuBiH (Asocijaciji srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini) u kojoj sam aktivno učestvovao sve četiri godine svog srednjoškolskog obrazovanja. Mnogobrojni korisni projekti za naš grad Stolac, razna putovanja i mnoštvo seminara u meni su probudili želju za još većim napretkom te me podstaknuli da na koristan način pridonosim svom gradu. Smatram da je aktivizam mlađih ključ za uspjeh jedne zajednice ili grada i to u širem smislu, jer smo upravo mi dobili priliku da sve ono što smo zamišljali kao san našim zalaganjem pretvorimo u javu. Kvalitetan rad i predano zalaganje za bilo koji zadatak u zajednici kao i van granica iste ljudi brzo prepoznaju te tako stičete dodatnu motivaciju i želju za još većim napredovanjem.

Volontiranje predstavlja poseban segment u Eminovom životu, naročito posljednje dvije godine, kada je stipendista Fondacije Hastor.

Nema ljepšeg osjećaja od tog da volontiranjem doprinosite svojoj zajednici, u kojoj na razne načine imate priliku da poboljšate sve ono što je u vašoj moći i u skladu s vašim mogućnostima te tako stvorite jednu pozitivnu sliku o sebi i gradu iz kojeg dolazite.

RAM – RUBRIKA AKTIVNIH MLADIH

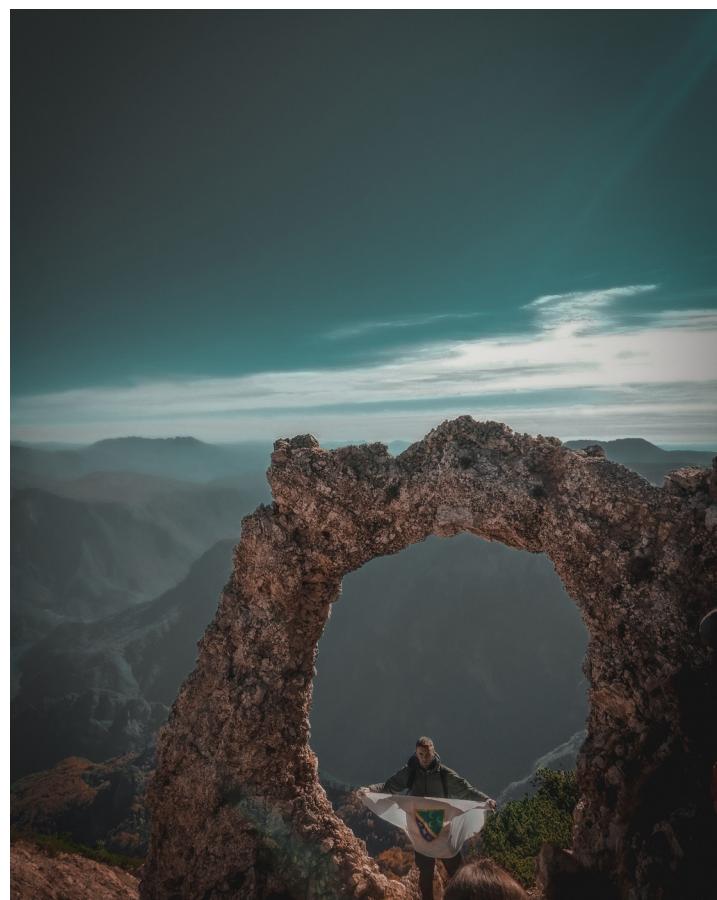
Kaže kako se stupanjem u Fondaciju Hastor mlađim ljudima otvara širok spektar funkcija koje mogu obavljati i na taj način širiti veoma poznatu misiju Fondacije kroz izgradnju mlađih ljudi i njihovih ličnosti kako kroz obrazovanje tako i kroz mnogobrojne vidove podrške i motivacije.

Zahvaljujući dugom periodu volontiranja u sklopu Fondacije Hastor, kako sa mlađim stipendistima tako i u lokalnoj zajednici te posjedovanjem prethodnog iskustva u pisanju tekstova raznih žanrova, Emin je odnedavno dobio priliku da se okuša u pisanju članaka za web-stranicu Fondacije Hastor.

Na to sam vrlo ponosan, naročito značući da se kroz kvalitetan članak mogu ostvariti odlični rezultati. Prikazujući mlađe, talentovane i angažovane stipendiste Fondacije Hastor odajemo priznanje tim mlađim ljudima što im pruža predivan osjećaj i još veću želju za napretkom. Nadam se da će još mnogo toga naučiti kroz Fondaciju koja nudi idealne prilike i uslove gdje mi mlađi možemo pokazati svoje talente na pravi način. Fondacija Hastor potpomaže mlade širom Bosne i Hercegovine i pruža idealne uslove za napredovanje u svakom smislu te riječi. Na nama ostaje da tu priliku iskoristimo, a sama pomisao na Fondaciju Hastor pruža osjećaj sigurnosti i podrške koja zasigurno nikad ne izostaje.

Aktivizam je neizostavan dio jednog društva, a Emin smatra da danas mlađi ljudi imaju priliku, možda više nego ikad prije, pokazati i dokazati da su sposobni raditi u jednoj zajednici i voditi istu, punu složenih i marljivih ljudi koji će graditi budućnost za koju se svi nadaju da će biti svjetlijia nego sadašnjost.

Samo predanim trudom i primjenom znanja kojeg usvajamo svakog dana doprinosimo našoj državi i s ponosom možemo reći da smo upravo mi nova generacija koja može voditi državu Bosnu i Hercegovinu na putu koji je ispravan za sve njene građane.

Za kraj Emin poručuje svim stipendistima Fondacije Hastor kao i svim mlađim ljudima:

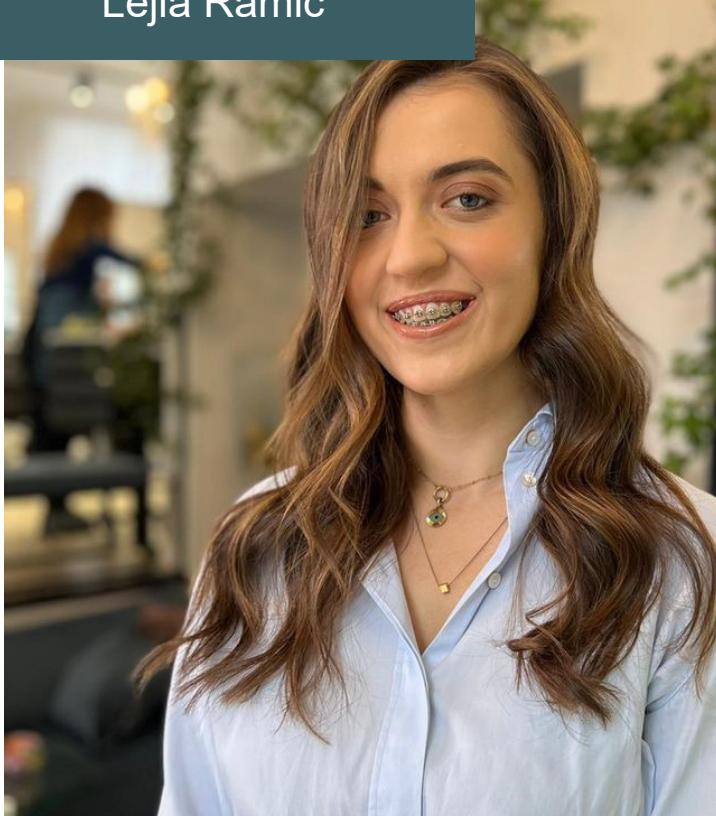
Nikad ne odustajte od svojih snova. Svakí pad tokom našeg školovanja i životnih situacija predstavlja dvije stepenice ka uspjehu. Marljivo i ustrajno radite i budećte najbolji u svom poslu jer jednog dana, nakon svih nedrača, taj rad će se isplatiti.

ALUMNI MJESECA

Svaki stipendista nakon završetka školovanja ostaje dio porodice Fondacije Hastor i njihove uspjehe gledamo s ponosom, znajući je da i sama Fondacija makar malim dijelom zaslužna za njih. Alumni klub bivših stipendista obiluje uspješnim mladim ljudima koji svakim danom postaju sve bolji i bolji. Ovaj mjesec donosimo priču bivše stipendistice Lejle Ramić koja je svoju akademsku karijeru nastavila kao asistentica na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Lejla Ramić je bila članica Fondacije Hastor tri godine. Za to vrijeme je uspjela ostvariti mnogobrojne uspjehe i iskoristiti sve prilike koje su joj se otvorile na njenom, iznimno uspješnom, akademskom putu. Završila je OŠ „Kovačići“ i „Prvu gimnaziju“ u Sarajevu, oba puta kao ponos generacije, uz pohvale Nastavničkog vijeća Prve gimnazije za doprinos školi tokom gimnazijskih dana. Svoj odličan i zavidan uspjeh nastavila je i na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i ponosna je dobitnica dvostrukе Zlatne značke Univerziteta u Sarajevu s prosjekom 9,89 te je studentica doktorskog studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu s prosjekom 10,0. Njena trenutna uloga asistenice omogućava joj da svoje znanje nesebično prenosi studentima, baš kao što je nekada svoje znanje i vještine, kroz mentorski rad, prenosila mladim stipendistima Fondacije Hastor koji, kako kaže, zauzimaju posebno mjesto u njenom srcu.

Lejla Ramić

S nostalgijom se sjeća vremena provedenog u Fondaciji Hastor, kada je volontiranje shvatila kao priliku da pruži svoj skromni doprinos na putu obrazovanja i razvoja učenika s kojima je volontirala i kaže da su za nju najupečatljiviji momenti iz studentskih dana upravo oni provedeni s učenicima kojima je bila mentorica te naglašava da joj upravo to najviše nedostaje.

Mjesečni sastanci s mladim stipendistima formulisani su tako da mentori nesebično prenose svoje znanje i uvijek su tu za svoje učenike da ih posavjetuju ili jednostavno daju svoje mišljenje o bilo kojoj životnoj situaciji i prilici. U skladu s tim, Lejla ističe:

Kad se sjećam mjesecnih sastanaka, nedostaje mi osjećaj koji me je tada prožimao – osjećaj da radim nešto dobro za svoju zajednicu. Godinama kasnije stižu potvrde da je volontiranje imalo kvalitetan sadržaj što me neizmjerno usrećuje. Nedavno mi je pisala maturantica u gimnaziji kojoj sam bila mentorica glede dilema koje ima u vezi s odabirom fakulteta. Zadovoljstvo mi je bilo da se nakon nekoliko godina sretнемo i razgovaramo. Poseban mi je osjećaj to što je u meni prepoznala sagovornicu za ovu životnu odluku. Kroz razgovor smo se prisjetile volontiranja i shvatila sam da to nije značilo samo njo nego i njenim roditeljima. Spomenula je akciju koju sam kao mentorica organizovala sa svojim prijateljima i prijateljicama da olakšam učenicama i učenicama odlazak u školu kupovinom školskog pribora ili novčanim doprinosom. To je bio jedan od mojih posljednjih sastanaka kao stipendistice u Fondaciji.

ALUMNI MJESECA

Lejla je kroz svoje školovanje uvijek davala svoj maksimum, što njeni postignuti rezultati i svjedoče, ali kaže da je u Fondaciji dodatno naučila o radnim navikama, odgovornosti, unaprijedila socijalnu inteligenciju, što joj danas itekako koristi u obavljanju poslovnih obaveza. Neizmjeran značaj za Lejlu ima mreža ljudi koje je upoznala kao stipendistica Fondacije Hastor i prilike koje su joj se ukazale i koje je iskoristila na najbolji mogući način. Naime, radila je u Prevent Labs, obavila studentsku praksu u ASA Osiguranju i radila u ASA Banci.

Kao mentorica, Lejla je nastojala da vrijeme provedeno s učenicima iskoristi tako što će im razvijati pozitivne životne navike kroz posjete muzejima, Staroj pravoslavnoj crkvi, Sinagogi, Katedrali Srca Isusova, kinu, pozorištu, odlascima u prirodu te posjetu Pionirskoj dolini. Kroz takve aktivnosti učila ih je kritičkom razmišljanju, upoznavajući ih pritom i s ljepotom širokih vidika u životu. Volontiranje u većem gradu je neophodnost za ovakav raznolik sadržaj, ali suštinska ideja vodilja našoj Lejli bila je da konstruktivno provede vrijeme s učenicima i da uz sve to nauče nešto novo.

Volontiranje ima neizmjeran značaj – dajete dio sebe lokalnoj zajednici, odnosno vaše vrijeme, a višestruko vam se vraća u vrijednostima koje stičete, poznanstvima, dobrom osjećaju zbog načina na koji koristite vrijeme i doprinosite zajednici, ističe Lejla koja savjetuje sve stipendiste da kontinuirano rade na sebi, maksimalno iskoriste prilike u Fondaciji Hastor i da savjesno volontiraju s mlađim stipendistima i stipendisticama.

Lejla je trenutno u fazi pisanja doktorske disertacije koja se tiče indirektnog oporezivanja i digitalne ekonomije. Svojim kontinuiranim radom daje dobar primjer, ne samo stipendistima Fondacije Hastor nego i svim mladima u Bosni i Hercegovini.

Zahvaljujući akademskom pozivu do kojeg sam stigla napornim i ustrajnim radom, živim krilaticu – obrazovanje je izbor pobjednika! Uvijek ću se smatrati dijelom porodice Hastor. Na tome sam beskrajno zahvalna, zaključuje naša ovomjesečna alumnistica Lejla Ramić.

OBJEKTIV

Adelisa Puljarga

Berun Agić

Džejlana Nešust

Dženita Hrnjić

Emina Kulenović

Hanna Helać

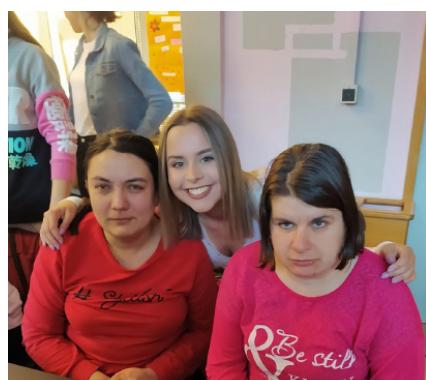
Kenan Klepić

Sevla Kopić

Uzeir Tihak

Ida Palić

Emrah Jamaković i
Imran Agić

ZANIMLJIVOSTI

Neobični običaji

Pripadnost određenoj kulturi na svojevrstan način diktira ponašanje pojedinca i zajednice. Način mišljenja, ponašanja i odijevanja prvi su znaci pripadnosti različitim kulturama. Ipak, postoje i običaji ili ponašanja koja su ista u dvjema različitim kulturama, ali nose sa sobom drugačije značenje, no važno je znati da različitost ne umanjuje našu vrijednost. U nastavku navodimo nekoliko običaja koje možda i sami prakticiramo i vezujemo za određenu simboliku, ali nismo svjesni da mogu imati i sasvim drugo značenje, a neki od njih nas mogu začuditi ili nasmijati.

Geste usnama

Geste koje radimo rukama razlikuju se u kulturama širom svijeta, ali u rijetkim se sredinama geste pokazuju ustima. U Nikaragvi je uobičajeno pokazivati nešto ustima, za razliku od upiranja prstom koje je karakteristično za ostatak svijeta. Osoba usnama pomiče naprijed ili lijevo-desno kako bi ukazala na nešto što se događa u blizini.

Poljubac kao znak pozdrava

Svaka zemlja ima svoje rituale prilikom pozdravljanja. Južnoameričke i romanske kulture dijele isti običaj da prilikom pozdravljanja ljube svoje bližnje u obraz. Kao što znamo, taj je ritual dio i naše kulture, ali za razliku od nas, Francuzi i Latinoamerikanci ne ljube samo ljude koje poznaju nego se ljube i prilikom prvog upoznavanja. Prilikom dolaska u društvo, na druženje, ili zabavu, Francuzi će obići sve okupljene, i one koje poznaju i one koje ne poznaju, pozdraviti ih i izljubiti.

Ostavljanje napojnice

U Americi je kultura davanja napojnica vrlo razvijena. Za razliku od država u kojima se nikada ne ostavlja napojnica ili se ostavlja tek simbolična cifra, a u iznimnim slučajevima i veća količina novca ako ste bili posebno zadovoljni uslugom ili hranom, u Americi je ostavljanje napojnice u restoranima gotovo obavezno. Očekuje se da gost ostavi od 10 do 20% iznosa računa kao napojnicu. U bosanskohercegovačkoj kulturi napojnica je poznata i kao bakšiš pa se ostavlja kao nagrada za odličnu uslugu u restoranima.

Upiranje prstom

U nekim zemljama upiranje kažiprstom smatra se napadnim i nepristojnim. Iako bi se pripadnici mnogih kultura složili da upiranje prstom u nekoga nije baš najpristojnija stvar na svijetu, u Maleziji i Indoneziji ova se gesta smatra izuzetno uvredljivom. Umjesto upiranja kažiprstom, pokazuje se palcem, što se smatra pristojnjom opcijom. U mnogim azijskim zemljama prstom se upire isključivo u predmete, nikada u ljude.

Srkanje

Većina društava diljem svijeta ima određena pravila ponašanja za stolom. U zapadnim kulturama, jedenje popraćeno mljackanjem ili srkanjem smatra se nepristojnim, međutim, srkanje prilikom jedenja rezanaca u Japanu ima potpuno drugačije značenje. U zapadnim zemljama rezanci se konzumiraju tako da se najprije zamotaju oko vilice pa onda stave u usta. Za razliku od toga, u Japanu se rezanci jednostavno usrču. Srkanje se smatra znakom da zaista uživate u jelu. Neki naučnici čak tvrde da srkanjem više zraka dolazi do nepca te se tako poboljšava okus hrane.

Običaji su dio kulture svakog naroda. Ono što mi smatramo nepristojnjim možda je negdje upravo suprotno. To nam otkriva činjenicu da upoznavanjem drugačijeg gubimo predrasude i postajemo tolerantniji. Različitost je bogatstvo, a kako smo mogli vidjeti, neki običaji mogli bi nas i zabaviti, ali i promijeniti pogled na svijet.

POETSKI KUTAK

Proljeće naših srca

Tramvajska pruga pod nogama žulja
Uspomene viču, Trebević ih čuje
Svaka sreća plavo nebo crta
A tuge ga oblacima crne.

Vuku se ljudi, usporeno hode
K'o da onaj tramvaj samo na njih čeka
Da im šapne tajnu svakog vijeka
Požurite rijeci, jer kad ožednите – neće biti vode.

Dok satima gledamo u zidove hladne
I grlimo slike stare
Iza očiju naših proljeće se budi
I umiru sunca dragih nam ljudi.

A mi, gdje smo?
Ispadamo iz kolosijeka vlastite sudbine
Misleći da s jednim padom život cijeli stane
Noću ih previjamo, a s narednim jutrom otvaramo rane.

Neka ovo proljeće
Iz prašine starih uspomena
Ustane feniks sreće
I poleti nebom plavim šapćući svima
„Ako ne znate gdje pronaći ljubav,
U svoje srce pogledajte, tamo je sigurno ima.“

Nedžma Latić

FONDACIJA
HASTOR

Kontaktirajte nas!
Bulevar Meše Selimovića 16,
Sarajevo
033 774 829
fondacija@hastor.ba

Redakcija
Džana Vrabac
Emra Kulo
Fatima Gazić
Aleksandra Đukić
Alek Isaković
Almina Šabanović
Nedžma Latić
Amina Abaspahić

Grafički dizajn
Ada Sivac
Edna Porča

Naslovница
Ada Sivac,
"Jabuka", ulje na platnu